

Co do **Heńka Walezjusza**
To był zwykły oczajdusza,
Co bez krztyny elegancji
Rzucił tron i zwiął do Francji.

Po nim była **Jagiellonka**,
Lech nie mogła bez małżonka
Na tron się i dlatego
Wybór padł na Batorego.

Senat sobie go nie życzył,
Lecz z siłami się przeliczył,
Bowiem szlachta swoim głosem
Uczyniła Stefka bossem.

Spuśćmy story na te spory
I pomówmy o **Batorym**.
Miał za ojca wojewodę
Związanego z Siedmiogrodem,

Udział w jego narodzinach
Miała także Katarzyna,
Co Telegdi była z domu,
Jeśli to potrzebne komu.

Był wojakiem wyśmienitym,
Znał języki cztery, przy tym
Polski miał być jego piątym –
Choć próbował, szybko zwątpił.

Fakt ten nie miał wpływu na nic,
Nieugięcie strzegł nam granic,
Zwłaszcza, że u boku swego
Miał kanclerza Zamoyskiego,

A prócz niego był też przecież
Wódz nad wodze Kasper Bekiesz.
Zapalonym był myśliwym,
Nikt więc temu się nie dziwił,

Że o wschodzie lubił słońca
Zapolować na zająca.
Szpital przezeń założony
Dla żołnierzy zasłużonych

Miał w Warszawie locum swoje,
W Wilnie otwarł zaś podwoje
Akademii dla narodu
I to pierwszej w ramach wschodu.

Wielkie też są króla mości
Osiągnięcia w wojskowości,
Tak więc jeździe, aby wiodła
Bój skuteczniej, sprawił siodła

I broń palną. Dał też konnym
Znacznie lżejszy strój ochronny.
Kanonierów i puszkarzy
W nowe działa wyposażył,

By zaś wróg im łącniej uległ,
Dodał też ogniste kule,
Co kowane przez kuźników
Lęk wzbudzały przeciwników.

On wprowadził również w życie
Pontonowy most. Użycie
W bitwach tego typu mostu
Zwycięstw niosło wzrost po prostu.

Jego dziełem jest piechota
Wybraniecka, którą z chłopów
Z dóbr królewskich wziął sformował,
By go szlachcic nie szachował

Tym, że walczyć się nie zgodzi,
Jeśli mu się nie dogodzi.
Przez trzy lata w wojny stanie
Stefan z Groźnym był Iwanem,

Lecz choć Iwan natarł hurmem
I niejednym nękał szturmem,
Nielichego dał mu bobu,
Strasząc nawet widmem grobu.

Zdobył Połock i Inflanty,
Choć był Iwan temu anty,
Wielkie Łuki, tudzież grody
Pograniczne, nim do zgody

Doszło we wsi Jam Zapolski,
Nie wchodzącej w obszar Polski.
Znacznie później, bo w lat trzysta –
Jan Matejko, batalista,
Batorego namalował
W czasie oblężenia Pskowa.
Teraz skupcie się psu braty,
Bo ważniejsze padną daty:

1533 (raz, pięć, trzy, trzy) – do tej pory
Jest wśród żywych już Batory.

1576 (raz, pięć, siedem, sześć), wraz z majem
Stefan królem nam zostaje.

1578 (raz, pięć, siedem, osiem) – Wilno –
Akademię tworzy słynną.

1579 (raz, pięć, siedem, dziewięć) – starcie
Stefka z Groźnym jest na starcie.

1582 (raz, pięć, osiem, dwójka) – meta –
Jam Zapolski, rozejm, feta.

1586 (raz, pięć, osiem oraz szóstka) –
Żywot Stefka raptem ustał.

Straszną dla Korony szkodą
Było, że tak odszedł młodo.

Grzegorz Wasowski